

УДК 336

Ірина Химич, Наталія Тимошик

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Iryna Khymych, Natalia Tymoshyk

DEVELOPMENT OF INSURANCE MARKET IN UKRAINE

Страховий ринок являється однією із складових фінансового ринку України, та за даними Національної комісії, що здійснює держане регулювання у сфері ринків фінансових послуг [1], виступає найбільш капіталізованим у співвідношенні до інших видів небанківських фінансових ринків. Проведені дослідження показали, що протягом 2011-2015 років в Україні відбулося істотне скорочення кількості страхових компаній (надалі – СК) (рис. 1) [1].

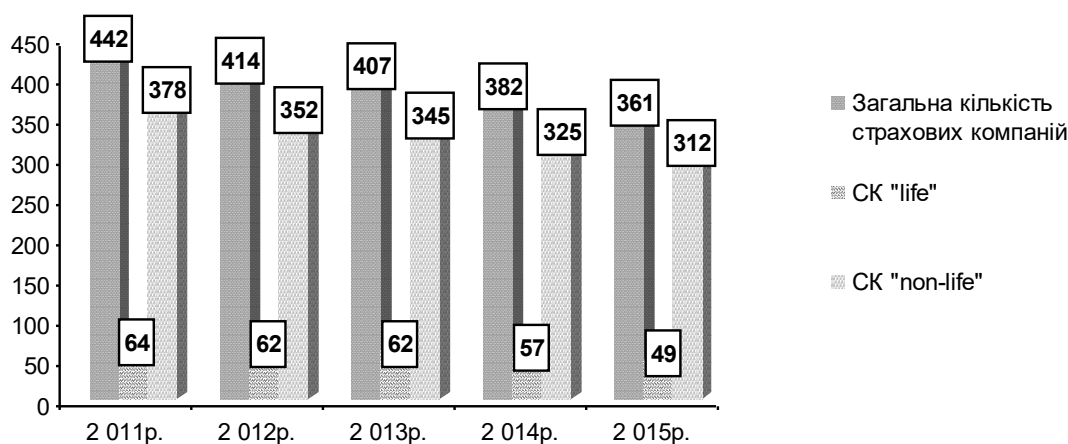

Рисунок 1. Динаміка кількості страхових компаній в Україні протягом 2011-2015 років, шт.

Так, якщо, порівняти кількість СК, які здійснювали свою діяльність протягом 2015 року, з даними 2011 року, то помітне істотне скорочення (менше на 81 СК). Спадна тенденція кількості СК за 2011-2015 роки присутня і по видах наданих послуг.

СК «life»: за 2012 р. – менше на 2 компанії; 2013 р. – без змін (62 компанії); 2014 р. – менше на 5 компаній; 2015 р. – менше на 8 компаній.

СК «non-life»: за 2012 р. – менше на 26 компаній; 2013 р. – менше на 7 компаній; 2014 р. – менше на 20 компаній; 2015 р. – менше на 13 компаній.

Що стосується концентрації страхового ринку за надходженнями валових страхових премій, то проаналізувавши дані результати [1], виявлено, що не дивлячись на негативну тенденцію скорочення кількості СК, протягом 2015 року, основна частка валових страхових премій – 99,9 %, фактично, припадає на 200 СК «non-life», які складають 67,1 % всіх СК «non-life», а також 99,0 % – 20 СК «life», що становлять 40,8 % всіх СК «life».

За 2014 р., аналогічно, основна частка валових страхових премій (99,5 %) акумулювалася 200 СК «non-life» (61,5 % всіх СК «non-life»), та 98,7 % – 20 СК «life» (35,1 % всіх СК «life»).

Протягом 2013 р. основну частку валових страхових премій – 99,2 % акумулювали 200 СК «non-life», тобто 8,0 % всіх СК «non-life», та 98,3 % – 20 СК «life» (32,3 % всіх СК «life»).

В 2012 р. основну частку валових страхових премій (91,0 %), також акумулювали 200 СК «non-life» (56,8 % всіх СК «non-life»), та 97,9 % – 20 СК «life», тобто 32,3 % всіх СК «life».

За 2011 р. основну частку валових страхових премій (92,1 %) представляли 100 СК «non-life», які склали 26,5 % всіх СК «non-life», та 95,9 % – 20 СК «life» (31,2 % всіх СК «life»).

Оцінка зміни результатів валових страхових платежів (премій, внесків) при страхуванні життя та обсягу валових страхових витрат із страхування життя протягом 2011-2015 років відображена на рис. 2.

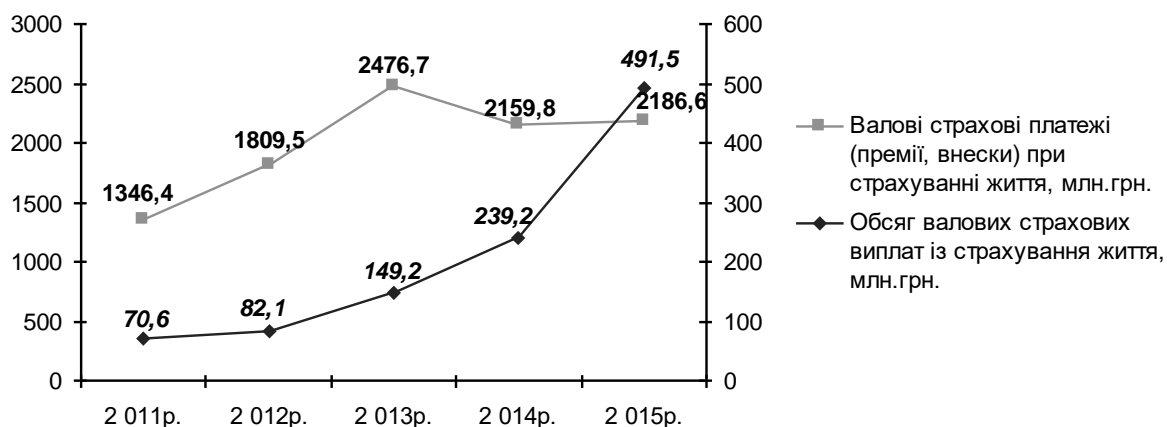

Рисунок 2. Динаміка валових страхових платежів (премій, внесків) при страхуванні життя та обсягу валових страхових витрат із страхування життя протягом 2011-2015 років, млн. грн.

Отже, страхові премії склали: за 2011 р. 1346,4 млн. грн.; за 2012 р. – 1809,5 млн. грн. (більше на 34,40 %); за 2013 р. – 2476,7 млн. грн. (більше на 36,87 %); протягом 2014 р. відбувся спад результату до 2159,8 млн. грн. (менше на -12,80 %); за 2015 р. – 2186,6 млн. грн. (більше на 1,24 %).

Представлена тенденція зміни результатів витрат із страхування життя має наступний вигляд: за 2011 р. – 70,6 млн. грн.; за 2012 р. – 82,1 млн. грн. (більше на 16,29 %); за 2013 р. – 149,2 млн. грн. (більше на 81,73 %); за 2014 р. – 239,2 млн. грн. (більше на 60,32 %); 2015 р. – 491,5 млн. грн. (більше на 105,48 %).

Підводячи підсумки, варто зауважити, що протягом 2011 р., крім значного макроекономічного поживлення, яке спостерігалось на страховому ринку, частка валових страхових премій у відношенні до ВВП становила 1,7 %, а частка чистих страхових премій до ВВП склали 1,36 %; за 2012 р. частка валових страхових премій до ВВП – 1,65 % (на -0,05 % менше), частка чистих страхових премій до ВВП – 1,55 % (на 0,19 % більше); за 2013 р. частка валових страхових премій до ВВП – 2,0 % (на 0,35 % більше), частка чистих страхових премій до ВВП – 1,5 % (на -0,05 менше); за 2014 р. частка валових страхових премій до ВВП – 1,7 % (на -0,3 % менше), частка чистих страхових премій до ВВП – 1,2 % (на -0,3 % менше); за 2015 р. частка валових страхових премій до ВВП – 1,5 % (на -0,2 % менше), частка чистих страхових премій до ВВП – 1,1 % (на -0,1 % менше) [1].

Список використаних джерел:

1. Національна комісія, що здійснює держане регулювання у сфері ринків фінансових послуг: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>.